

στησιν ἠσθάνθημεν, ὅτε πρό τινων ἡμερῶν ἀνέγνωμεν μικρὸν μὲν ἐπίσης τὸν ὄγκον ἀλλὰ λίαν σπουδαῖον καὶ κοινωφελέστατον φυλλάδιον, ἐπιγραφόμενον αἰ πολιτογραφία, ἥτοι περὶ τῆς πολιτογραφικῆς ἐπιστήμης, σύντομος διατριβὴ ὑπὸ Νικολάου Β. Καβούρ' ἐν Ἐρμουπόλει, τύποις Ῥενιέρη Πρίντζη, 1864.

Ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ πονηματίῳ ὁ συγγραφεὺς καταδεικνύει συντόμως μὲν, ἀλλὰ σαφῶς καὶ, ὡς εἰπεῖν, μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, τὴν ὠφέλειαν, ἣτις ἤθελε προκύψει παρ' ἡμῖν, ἐὰν ἐπιμελώμεθα κατὰ τι ἐντονώτερον τῆς πολιτογραφικῆς ἐπιστήμης, τουτέστι τῆς συλλογῆς καὶ κατατάξεως πραγμάτων καὶ γεγονότων, καταδεικνυόντων τὴν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις κατὰστασι καὶ τὰς πηγὰς πλοῦτου ἐνὸς Κράτους.

Παραδεχόμενοι πληρέστατα τὰς παραινήσεις τοῦ συγγραφέως, εὐχόμεθα ἐξ ὅλης ψυχῆς ν' ἀσχοληθῶμεν τῷ ὄντι ὅσον ἔνεστι τάχιον εἰς τὴν πολιτογραφίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἐὰν δὲ, Θεοῦ εὐδοκούντος, φθάσωμέν ποτε ν' ἀσχοληθῶμεν σπουδαίως εἰς τοῦτο, εἴμεθα πεπεισμένοι πληρέστατα, ὅτι θὰ ἐκπλαγῶμεν ἐκπληξιν μεγίστην, ὅταν ἀνακαλύψωμεν διὰ τῆς πολιτογραφίας ὅτι καί τοι ὑπάρχοντος πρό τῶν ποδῶν ἡμῶν πλοῦτου ἀπείρου, πάντη νεκροῦ καὶ ἀνεκμεταλλεύτου κειμένου, ἀλλ' ὅμως πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἀπέρχονται εἰς τὴν Αὐστραλίαν ἢ Καλλιφρονίαν πρὸς εὐρῆσιν ξένου πλοῦτου· ὡ ἐὰν εἰδῶμεθα νὰ μεταδώσωμεν τὰς πεποιθήσεις ἡμῶν εἰς τοὺς ἀναγνώστας, πιστεύομεν ἀδιστακτικῶς ὅτι οὐδεὶς ἤθελεν ἀποδημῆσαι εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς εὐρῆσιν πλοῦτου, καὶ οὐδεὶς ἤθελε καταδεχθῆ νὰ ζητήσῃ ὑπαλληλικὴν θέσιν, δι' ἧς μόνον ὡς προσωρινὸς ὑπηρετῆς καὶ πάντοτε ἢ λοιμοκτονῶν ἢ κλέπτων δύναται νὰ ζήσῃ, καὶ οὐδέποτε ὡς ἀνθρώπος ἀνεξάρτητος, ἐργαζόμενος πρὸς βελτίωσιν τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων του.

Ἄξιος ἀναγνώσεως καὶ ἰδιαιτέρας μάλιστα σπουδῆς καὶ μελέτης μᾶς ἐφάνη ἐπίσης καὶ ὁ λόγος περὶ παιδείας ὑπὸ Εὐσταθίου Γ. Σταθάκη, Γυμνασιάρχου Μεσολογγίου, Ἀθήναις τύποις Φ. Καραμπίνη 1864. Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ὁ συγγραφεὺς ἐκτίθησι τὰς περὶ παιδείας καθόλου, σχολικῆς δὲ καὶ γυμναστικῆς ἐν μέρει σκέψεις του μετὰ πολλῆς ἐμβριθείας καὶ ἀπείρων παραδειγμάτων, ἐρανισθέντων ὑπὸ τε τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων καὶ ὑπὸ τῶν νεωτέρων Εὐρωπαίων.